

ศึกษาการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนทับปุดวิทยาอำเภอทับปุดจังหวัดพังงา
THE STUDY ON THE FOUR PATHS OF ACCOMPLISHMENT FOR
LEARNING OF THE STUDENTS IN THAPPUTWITTAYA SCHOOL,
THAPPUT DISTRICT, PHANGNGA PROVINCE.

เดชชาติ ตริทรัพย์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

วันเพ็ญ สำคัญจิต

มะลิวัลย์ โยธารักษ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา 2. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่มีเพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,148 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางของ เครซี่ซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 285 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า t-test, ค่า F-test และค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยาอำเภอบ้านทับปุด จังหวัดพังงา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิริยะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านฉันทะด้านจิตตะ และด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และนักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีการนำหลักอิทธิบาทธรรมมาใช้ในการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยกับอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุดจังหวัดพังงา มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมมากที่สุด คือ ด้านฉันทะ ควรมีการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนทั้งเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรม ลดความอยากได้ในส่วนที่ไม่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น และการสร้างจิตอาสาให้กับนักเรียน

คำสำคัญ:การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียน

ABSTRACT

The research title on application of the four paths of accomplishment for learning of the students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province. The objectives were as follows 1. To study on application of the four paths of accomplishment for learning of the students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province. 2. To compare on application of the four paths of accomplishment for learning of the students in

Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province in terms of sexes, class levels, average grades, and parents' occupation as differently. 3. To study the suggestions were concerned with the way to promote on the four paths of accomplishment for learning of the students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province. The populations were students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province. In academic year 2013, there are about 1,148 persons, sample size according to Krejcie and Morgan's table measurement, the samples were about 285 persons. Sampling by simple random sampling. The instrument for data collection was questionnaire, data analysis by finding the value of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test and to test the difference of arithmetic mean in each pair by LSD method (Least Significant Difference).

The research results found that.

1. An application of the four paths of accomplishment for learning of the students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga Province by overview was at more level, when considered in each aspect found that the aspect of Viriya was the highest mean and followed up the aspect of Chanda, Jitta and the aspect of Vimansa was the lowest mean respectively, when classified in terms of sexes, class levels, average grades, and parent's occupations found that by overview was at more level.

2. The comparative results on application of the four paths of accomplishment for learning of the students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province in terms of sexes found that there were different as statistically significance at 0.05 but in terms of average grades, class levels and parents' occupations found that there were not different as statistically significance at 0.05

3. The suggestions were concerned with the way to promote on application of the four paths of accomplishment for learning of the students in Thapput Vidthayaschool, Thapput district, Phangnga province. The highest frequency was the aspect of Chanda, there should train on virtue and ethics in school for student to regard on virtue and ethics, to decrease some desire in daily life i.e. mobile ect. And to be built on public mind.

บทนำ

การศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะด้านต่าง ๆ ให้เกิดปัญญา มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาวิกฤตต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ชาติบ้านเมืองหากมนุษย์มีความรู้ที่สูงก็ยังสามารถที่จะดำรงอยู่ในสังคม และสามารถที่จะสร้างฐานะของครอบครัวให้ทัดเทียมกับสังคมของโลกได้ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐาน ของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้ และอยู่ดีมีสุข อันจะนำไปสู่ความเจริญของประเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนบนรากฐานของคุณธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมควรแก่การประพฤติปฏิบัติ (สมทรงบุญฤทธิ์, 2535)

อิทธิบาทธรรมเป็นหลักธรรมพื้นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ประสบความสำเร็จในการเรียนอันเป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จหมายถึงแนวทาง วิธีการกระบวนการที่ให้บรรลุถึงความสำเร็จผู้ที่หวังความสำเร็จในสิ่งใดต้องทำตนให้สมบูรณ์ด้วยอิทธิบาทจำแนกไว้เป็น 4 ประการ คือ 1. ฉันทะ 2. วิริยะ 3. จิตตะ และ 4. วิมังสา การที่ผู้เรียนมีความพอใจในหน้าที่ หรือในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งครูผู้สอนแนะนำให้ด้วยความพอใจ เต็มใจ ยินดีในหน้าที่หรือในการเล่าเรียนนั้นเรียกว่า ฉันทะ การเพียรพยายามศึกษาเล่าเรียนหรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นเรียกว่า วิริยะ การเอาใจใส่สนใจในสิ่งที่เรียน เรียกว่า จิตตะ การหาข้อบกพร่อง หรือปัญหาของการศึกษาเล่าเรียน เรียกว่า วิมังสา การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนนั้นจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะการมี

อิทธิบาทธรรมนั้นย่อมเป็นหนทางแห่งความสำเร็จสมประสงค์ที่ผู้เรียนได้ตั้งไว้(เกียรติศักดิ์ วงศ์มุกดา, 2548)

โรงเรียนทับปุดวิทยาอำเภอทับปุดจังหวัดพังงาเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางประจำอำเภอมิพันธกิจสำคัญที่กำหนดไว้คือส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และขนบธรรมเนียมอันดีงามของไทย พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (โรงเรียนทับปุดวิทยา, 2551) เนื่องจากแนวคิดของผู้บริหารและคณะครูที่เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรม มีความสำคัญเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังในโรงเรียน เพราะช่วยให้นักเรียนรู้สร้างแรงกระตุ้นให้ตนเองมีกำลังใจ ความพอใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน มีความเพียรพยายามและรักการอ่าน และมีจิตพิจารณาไตร่ตรองในการเรียนอยู่เสมอและสร้างความมีระเบียบวินัย มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญในการนำคุณธรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดความรักในการเรียน ความขยัน ในการศึกษาความมุ่งมั่น ความตั้งใจมั่นหรือตั้งใจเรียน และให้พิจารณา ตรึงตรองด้วยหลักแห่งปัญญา การบูรณาการกิจกรรมด้านคุณธรรมในหลักสูตรที่หลากหลาย ได้แก่ การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมไหว้พระ รักษาстил พังงาธรรม และถวายสังฆทานของนักเรียนในวันธรรมสวนะ การนิมนต์พระสงฆ์มาสอนตามโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โครงการจิตอาสา และการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าสอบธรรมศึกษาในสนามหลวง

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการนำหลักอิทธิบาทธรรมมาใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุดจังหวัดพังงา ที่มีเพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุด จังหวัดพังงา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุด จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,148 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุดจังหวัดพังงาที่กำลังศึกษาใน ปีการศึกษา 2556 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (สงศรี ชมพวงค์, 2552) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากและทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุด จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านทับปุด จังหวัดพังงา ครอบคลุมหลักอิทธิบาทธรรม ได้แก่ 1. ด้านฉันทะ 2. ด้านวิริยะ 3. ด้านจิตตะ 4. ด้านวิมังสา ลักษณะคำถามเป็นแบบ Rating Scale โดยให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทาบุดวิทยาอำเภอบ้านบึง จังหวัดพังงา เป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทาบุดวิทยา อำเภอบ้านบึง จังหวัดพังงา

1) ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหามาวิเคราะห์หาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียง และสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยสร้างให้ครอบคลุมการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทาบุดวิทยา อำเภอบ้านบึง จังหวัดพังงา

3) นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขสำนวนภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง

เมื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือความถูกต้องเที่ยงตรงและความครอบคลุมตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

4) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ กับนักเรียนซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนทาบุดวิทยา อำเภอบ้านบึง จังหวัดพังงา เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.8842

5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 285 ชุด ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ได้กำหนดไว้แล้ว
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป ปรากฏว่าสมบูรณ์ถูกต้องทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบ ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาทุกชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding Form)
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ระดับการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของเบสท์ (Best) ดังนี้

4.51- 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับการนำไปใช้มากที่สุด
3.51- 4.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับการนำไปใช้มาก
2.51- 3.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับการนำไปปานกลาง
1.51- 2.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับการนำไปใช้น้อย
1.00 -1.50	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับการนำไปใช้น้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way analysis of variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

4. ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา และข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป พบว่า นักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยาคมอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 และเพศชาย มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75

ส่วนระดับชั้นของโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 170คน คิดเป็นร้อยละ 59.65 และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 40.35

ส่วนเกรดเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 2.01 - 3.00 มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 48.77 รองลงมา คือ เกรดเฉลี่ย 3.01 - 4.00 มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.96 และน้อยที่สุด คือ เกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 0.00 – 2.00 มีจำนวน 72คน คิดเป็นร้อยละ 15.27

ส่วนอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 64.91รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 23.16 และน้อยที่สุด คือ อาชีพประมง มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26

ผลการวิเคราะห์การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า นักเรียนได้นำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านฉันทะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ด้านฉันทะ อยู่ในอันดับที่สูงที่สุด ในข้อ “เมื่อนักเรียนได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติ งานมากขึ้น นักเรียนคิดว่าเป็นโอกาสที่ดีและสามารถทำงานนั้นได้สำเร็จเพียงใด” รองลงมา คือ “นักเรียนมีความพอใจกับสิ่งที่เรียนและความรู้ที่ได้รับในแต่ละวันเพียงใด” และที่มีการนำไปใช้ในอันดับต่ำที่สุดคือ “นักเรียนชอบทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน โดยที่ไม่ต้องให้ครูสั่งเพียงใด”

2. ด้านวิริยะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ด้านวิริยะ อยู่ในอันดับที่สูงที่สุด ในข้อ “เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ยากนักเรียนจะพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จและตั้งใจทำงานนั้นอย่างสุดฝีมือเพียงใด” รองลงมา คือ “นักเรียนได้ช่วยพ่อแม่ทำงานและช่วยกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวเพียงใด” และที่มีการนำไปใช้ในอันดับต่ำที่สุด คือ “นักเรียนมักอ่านหนังสือสอบไว้ล่วงหน้าเพียงใด”

3. ด้านจิตตะ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ด้านจิตตะ อยู่ในอันดับที่สูงที่สุด ในข้อ “นักเรียนปฏิบัติตามคำว่ากล่าวตักเตือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นประจำเพียงใด” รองลงมา “ขณะที่โกรธหรือโมโหนักเรียนจะมีสติควบคุมตนเองไม่ให้ทำสิ่งที่ไม่ดีเพียงใด” และที่มีการนำไปใช้ในอันดับต่ำที่สุด คือ “เมื่ออยู่ในห้องเรียนนักเรียนจะตั้งใจเรียนโดยไม่ปล่อยให้จิตใจฟุ้งซ่านคิดถึงปัญหาต่าง ๆ จนเสียการเรียนเพียงใด”

4. ด้านวิมังสา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงาด้านวิมังสา อยู่ในอันดับที่สูงที่สุด ในข้อ “เมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาดนักเรียนจะนำงานกลับมา พิจารณาแก้ไขและปรับปรุงด้วยความตั้งใจมากขึ้นกว่าเดิมเพียงใด” รองลงมา “เมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อนในกลุ่ม นักเรียนจะอ่าน

หนังสือเพิ่มและพยายามทำข้อสอบมากกว่าเดิมเพียงใด” และที่มีการนำไปใช้ในอันดับต่ำที่สุด คือ “นักเรียนมักจะนำเนื้อหาที่เรียนผ่านมาแล้วมาทบทวนใหม่เพียงใด

ผลการเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน ของนักเรียนโรงเรียน หับปุดวิทยา อำเภอหับปุด จังหวัดพังงา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน โดยภาพรวม พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีมัธยมศึกษาตอนต้น มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนโดยรวมสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านฉันทะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนด้านฉันทะ ไปใช้ในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย

ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน โดยภาพรวม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพแตกต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียน โดยภาพรวมโดยรวมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนด้านฉันทะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. การนำอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทางโรงเรียนจึงต้องรักษามาตรฐาน พร้อมส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งควรมีการนำหลักธรรมเข้ามาใช้ในการดำรงชีวิต ล้วนแต่เป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียน โรงเรียน ชุมชน และสังคมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมมากที่สุด คือ ด้านฉันทะ ควรมีการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนทั้งเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรม ลดความอยากได้ในส่วนที่ไม่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น และการสร้างจิตอาสาให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยเรื่อง การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง “การนำหลักอิทธิฐานธรรม 4 ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา”

2. ควรมีการศึกษาเรื่อง “การนำหลักสัปปริสธรรม 7 ไปใช้ในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา”

3. ควรมีการศึกษาเรื่อง “การนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนทับปุดวิทยาอำเภอบ้านด่าน จังหวัดพังงา”

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ วงศ์มุกดา. (2548). การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนของ
นักศึกษาคุุฬาสถ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด. มหาสารคาม:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนทับปุดวิทยา. (2551). รายงานผลการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2551. พังงา:
โรงเรียนทับปุดวิทยา.
- สงศรี ชมพวงศ์. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์มหามกุฏ
ราชวิทยาลัย.
- สมทรง ปุณฺณฤทธิ์. (2535). คู่มือสอนศีลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.